

Загальні правила відшкодування шкоди, завданої адміністративним правопорушенням

*Геренко Т.О., студент гр.Юм-21 юридичного факультету СумДУ
Науковий керівник – Семенов В.М., к.держ.упр., доц.кафедри права СумДУ*

Діяльність людини завжди складалася з якихось дій, вчинків, які є невідемними елементами людських взаємовідносин. У сфері адміністративно-правових відносин вчинок є з подвійним значення. Основну частину актів поведінки особистості складають вчинки правомірні - тобто такими, що відповідають нормам права, вимогам законів. Однак є поведження неправомірне, тобто суперечне нормам права.

Відповідно до статті 9 КУпАП адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність.

Суб'єктом адміністративного правопорушення чинний КпАП визнає фізичну осудну особу, яка досягла на момент вчинення проступку віку, з якого настає адміністративна відповідальність. Суб'єктом проступку може бути, по-перше, лише фізична особа, людина (громадянин України, іноземець, особа без громадянства). По-друге, суб'єктом адміністративного проступку може бути не будь-яка особа, а лише осудна. По-третє, суб'єктом проступку може бути особа, яка досягла на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку

Шкода, що завдається адміністративним правопорушенням може бути як майновою, так і моральною, соціальною [2]. Стаття 40 КпАП передбачає правові наслідки спричинення шкоди майну громадянинові, підприємству, установі або організації в результаті вчинення адміністративного правопорушення. У такому випадку адміністративна комісія, виконавчий орган сільської, селищної, міської ради під час вирішення питання про накладення стягнення за адміністративне правопорушення має право одночасно вирішити питання про відшкодування винним майнової шкоди.

Постанову про відшкодування майнової шкоди може виносити адміністративна комісія, виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, якщо сума майнової шкоди не перевищує двох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Не пізніше ніж через 15 днів з дня вручення копії постанови порушник повинен відшкодувати майнову шкоду. У разі, коли правопорушник не згоден з винесеною постановою, він може її оскаржити. Скаргу може бути подано протягом 10 днів з дня винесення постанови. Постанову також може бути оскаржено прокурором. Скарга і протест розглядаються у 10-денний строк з дня їх надходження. Копія рішення за скаргою або протесту протягом трьох днів надсилається особі, щодо якої його винесено. У разі, якщо за скаргою або протестом прийнято рішення про залишення їх без задоволення, то порушник повинен відшкодувати майнову шкоду протягом 15 днів з дня повідомлення про залишення скарги або протесту без задоволення. Відшкодування майнової шкоди обов'язково оформлюється відповідним чином. Так, при відшкодуванні майнової шкоди потерпілому особисто, видається розписка, що підтверджує факт виконання постанови.

У випадку, коли строк виконання постанови про відшкодування майнової шкоди закінчився, а майнова шкода не була відшкодована, така постанова надсилається для стягнення збитків у порядку виконавчого провадження. Цей порядок регулюється відповідними нормативно-правовими актами: законами України «Про виконавче провадження» від 21.04.1999 р., «Про державну виконавчу службу» від 24.03.1998 р. та іншими нормативно-правовими актами.

Постанова про відкриття виконавчого провадження може бути оскаржена сторонами начальника відповідного відділу державної виконавчої служби або до відповідного суду у 10-денний строк. Державний виконавець повинен почати проведення дій з виконавчого провадження не пізніше двох місяців з дня надходження виконавчого документу.

Відшкодування потерпілому завданої моральної шкоди може здійснюватися у застосуванні до порушника чинних у суспільстві моральних норм, а також у вигляді грошових стягнень відповідного розміру.

Заподіяння потерпілому фізичної шкоди може чинитися у формі насильства, тобто умисного вчинення будь-яких дій фізичного, психологічного характеру, які можуть спричинити

біль, тілесні ушкодження та інші фізичні страждання [3]. Відновлення фізичного стану особи від посягання на неї вимагає матеріальної компенсації, розміри якої залежать від конкретних витрат (на ліки, на догляд, на реабілітацію фізичного і психологічного стану).

Література:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 // Відомості Верховної Ради України. – 1984. – № 51. – Ст. 1122.
2. Адміністративне правопорушення, його ознаки та юридичний склад // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1281041945133/pravo/administrativni_pravoporushennya_administrativna_vidpovidalnist
3. Потерпілий від адміністративного правопорушення // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://radnuk.info/pidruchniku/admin-pravo/493-stetsenko/21330-2012-06-15-09-21-54.html>

Міжнародно-правове забезпечення стабільності та безпеки суспільства: матеріали науково-теоретичної конференції викладачів, аспірантів та студ. юридичного фак-ту, м. Суми, 25 травня 2013 р. / Ред.кол.: А.М. Куліш, М.М. Бурбика, М.І. Логвиненко, В.М. Семенов, А.В. Баранова. — Суми: СумДУ, 2013. — С. 168-169.